

061.3.155 (437.6)

XX. CELOŠTÁTNY GEOLOGICKÝ ZJAZD V KOŠICIACH

V dňoch 25.—27. júna 1975 sa v Košiciach uskutočnil jubilejný XX. celoštátny zjazd členov Slovenskej geologickej spoločnosti pri SAV a Československej spoločnosti pre mineralógiu a geológiu pri ČSAV. Zjazd zorganizoval výbor košickej pobočky Slovenskej geologickej spoločnosti v spolupráci s ďalšími členmi organizačného výboru zjazdu, ktorý pracoval v tomto zložení:

Predseda: Prof. Ing. L. Rozložník, CSc. — predseda košickej pobočky Slovenskej geologickej spoločnosti

Tajomník: RNDr. P. Grecula, CSc. — tajomník košickej pobočky Slovenskej geologickej spoločnosti

Členovia: Ing. J. Bartalský — riaditeľ Geologického prieskumu, n. p., Spišská Nová Ves

Ing. A. Gíret — Inžinierskogeologický a hydrogeologický prieskum, závod Košice

Ing. J. Kuráň — predseda Slovenského geologického úradu, Bratislava

akademik M. Maheľ — Geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava

Ing. R. Marschalko, CSc. — Geologický ústav SAV, Bratislava

RNDr. O. Samuel, DrSc. — námestník riaditeľa Geologického ústavu Dionýza Štúra, Bratislava

†Ing. J. Slávik, DrSc. — predseda Slovenského geologického úradu, Bratislava

RNDr. M. Slavkay — námestník riaditeľa Geologického prieskumu, n. p., Spišská Nová Ves

RNDr. J. Tózsér — Geologický prieskum, Košice

Prof. RNDr. C. Varček, CSc. — predseda Slovenskej geologickej spoločnosti

Zjazd otvoril 25. 6. 1975 o 9,00 hod. v aule Vysokej školy technickej v Košiciach tajomník organizačného výboru RNDr. P. Grecula, CSc., ktorý privítal čestných hostí a účastníkov zjazdu. Predseda organizačného výboru prof. L. Rozložník, CSc., v úvodnom prejave pripomenul, že sa jubilejný XX. zjazd koná opäť v Košiciach, kde bol v r. 1956 aj X. zjazd Československej spoločnosti pre mineralógiu a geológiu, ktorý sa úspešne zapísal do dejín československej geológie. Zjazd má ukázať, aké úspechy dosiahla naša geológia za dve

desaťročia pri výskume geologickej stavby a ložísk nerastných surovín v oblasti východného Slovenska, ako aj veľký význam geologického výskumu pre industrializáciu východného Slovenska a pre celé naše národné hospodárstvo.

V mene delegácie KSČ pozdravil zjazd vedúci tajomník MV KSS súdruh J. Brondoš. Ocenil prácu geologických organizácií pri výskume východného Slovenska a vyslovil presvedčenie, že geológovia čestne splnia úlohy vytýčené v uzneseniach XIV. zjazdu KSČ a v piatom päťročnom pláne hospodárskeho rozvoja.

Za zahraničné delegácie pozdravila zjazd prof. dr. V. Székýová-Fuxová, podpredsedníčka Maďarskej geologickej spoločnosti.

Stručnú správu o činnosti Slovenskej geologickej spoločnosti za posledné roky predniesol predseda ÚV SGS prof. RNDr. C. Varček, CSc. Poukázal na vzrast členskej základne SGS (má už 515 členov), ako aj všestranný rozvoj jej činnosti. Účastníci zjazdu uctili pamiatku zosnulých členov, najmä prof. RNDr. J. Šaláta a Ing. J. Slávika, DrSc., členov ÚV SGS. V mene výboru a všetkých členov SGS odovzdal prof. Varček pozdravný list čestnému členovi prof. J. Volko-vi-Starohorskému k jeho 95. narodeninám. Za ÚV Československej spoločnosti pre mineralógiu a geológiu pozdravil zjazd doc. RNDr. V. Bouška, CSc., a potom boli odovzdané diplomy čestných členov ČSMG akademikovi Ivanovi Kostovovi z Bulharska a prof. dr. Ahtimu Simonenovi z Fínska a diplom čestného člena SGS prof. dr. Stanislavovi Džuliňskému z Poľska.

Hlavný referát zjazdu predniesol Ing. Ján Kuráň, predseda Slovenského geologického úradu. Dokumentoval v ňom búrlivý rozvoj našej geológie, ktorá sa od oslobodenia postupne rozrástla na široko rozvetvené a národnohospodársky významné odvetvie. Uviedol najvýznamnejšie vedecké i ekonomické úspechy dosiahnuté v základnom geologickom výskume, prieskume ďalších zásob ne-

rastných surovín, vodných zdrojov a podmienok výstavby významných inžinierskych diel. Zdôraznil aj významný podiel československých geológov na riešení medzinárodných programov a geologickom výskume iných, najmä rozvojových krajín. V závere naznačil hlavné úlohy československej geológie v blízkej budúcnosti.

Ďalšie referáty sa venovali základnej vedeckej problematike zjazdu podľa zamerania zjazdových exkurzií.

Ing. J. Bartalský oboznámil účastníkov zjazdu s hlavnými výsledkami geologického prieskumu ložísk nerastných surovín na východnom Slovensku a najmä s výsledkami dosiahnutými pri vypracovávaní komplexnej geologicko-ložiskovej štúdie Spišsko-gemerského rudohoria a z nej vyplývajúcimi perspektívami pre ďalšie vyhľadávanie ložísk v tejto oblasti.

Akademik M. Maheľ analyzoval zo širších hľadísk geotektonické postavenie gemeridného paleozoika a mezozoika v rámci Západných Karpát a

celého alpsko-karpatského orogénneho systému. Poukázal na nové poznatky a na viaceré nejasné problémy, ktorým treba venovať v nasledujúcich rokoch osobitnú pozornosť.

Ing. R. Marschalko, CSc., referoval o nových poznatkoch geologického, najmä litologického výskumu flyšového pásma na severovýchodnom Slovensku.

Ing. R. Rudinec podal prehľad nových poznatkov o stratigrafii, vulkanizme a nerastných surovinách východoslovenskej neogénnej panvy, Prešovských hôr a Vihorlatu.

Ing. V. Pikart predniesol kolektívny referát venovaný úspechom a problémom inžinierskogeologického výskumu východného Slovenska, najmä s ohľadom na využívanie moderných výskumných metód.

V diskusii vystúpili akademik D. Andrusov, prof. RNDr. J. Kamenický, RNDr. Mello, RNDr. Mock a ďalší s otázkami a poznámkami k problematike rozvedenej v referáte akademika M. Maheľa.

Rokovanie plenárneho zasadnutia zjazdu sa skončilo o 18,00 hod.

Po spoločnej večeri v hoteli Hutník bol spoločenský večer a vystúpenie folklórneho súboru v Dome odborov.

Počas ďalších dvoch dní (26. a 27. 6. 1975) sa uskutočnili tieto exkurzie po východnom Slovensku:

Exkurzia A (pre veľký počet účastníkov rozdelená na dve protismerné exkurzie A-1 a A-2) — ložiská nerastných surovín východného Slovenska (Jaklovce — azbestonosné serpentinity, Hnilec — Sn, W, Mo zrudnenie v gemeridnom granite, štruktúrny vrt Prakovce, Hodkovce — niklonosná kôra zvetrá-

vania na serpentinite, Dubník — Hg a drahý opál, Vihorlat — sekundárne kvarcity, Michalovce — halozit a keramický kombinát).

Exkurzia B — mladšie paleozoikum a mezozoikum gemerika a príľahlej časti Čiernej hory s osobitným zreteľom na vývoj a postavenie meliatskej série (lokality: Žarnov, Hosťovce, Sorožka, Bohúňovo, Meliata, Štítnik, Radzim, Hodkovce, Črmeľ, Jaklovce, Košické Hámre, Ružín).

Exkurzia C — flyšové pásmo východného Slovenska (lokality Vítaz, Križovany, Drienica, Kamenica, Obručné, Cigeľka, Smilno, Cigla, Kaštielik).

Exkurzia D — neogén východného Slovenska a jeho podložie (vulkanicko-sedimentárne komplexy Slanských vrchov v oblasti Červenica — Zlatá Baňa — Zamutov, kameňolomy Maglovec a Vehec, nafto-plynonosná oblasť Pozdišovce — Trhovište — Ložín).

Exkurzia E — významné inžinierskogeologické lokality na východnom Slovensku (vodné dielo Starina, vodohospodárske diela na Východoslovenskej nížine, elektrárň Vojany, vodná nádrž Bukovec, rajón Východoslovenských železiarní).

Podrobní sprievodcovia ku všetkým exkurziám sa publikovali v časopise *Mineralia slovacae*, roč. 7, č. 4 a dostali ich všetci účastníci zjazdu. Hlavné referáty plenárneho zasadania sú uverejnené v tomto čísle.

V rámci zjazdových akcií bola v dňoch 23.—27. 6. 1975 vo vstupnej hale novej budovy Vysokej školy technickej inštalovaná *výstava Nerastné suroviny východného Slovenska*, na ktorú poskytli vzorkový a grafický materiál početné podniky a organizácie (Geologický prieskum, n. p., Železorudné bane, n. p., Rudné bane, n. p., Slovenské magnezitové závody, n. p., Keramické závody, Banícka fakulta VŠT, Východoslovenské múzeum a i.). Výstava poskytla účastníkovi zjazdu a širšej verejnosti názorný obraz o pestrom nerastnom bohatstve východného Slovenska, jeho výskume, prieskume a využívaní.

Jubilejný zjazd sa konal v čase, keď si celá naša vlasť pripomínala 30. výročie oslobodenia Sovietskou armádou. Preto aj jeho vedúcou myšlienkou bolo bilancovanie rozvoja a úspechov našej geológie počas 30 rokov slobodného mierového života. Na príklade východného Slovenska, predstavujúceho v súčasnosti nielen dôležitú surovinovú bázu, ale aj oblasť intenzívnej industrializácie a nebývalého vzrastu životnej úrovne, kultúry a vedy, možno najpresvedčivejšie dokumentovať prednosti socialistického spoločenského poriadku. Účastníci zjazdu si mohli odniesť hrejivý pocit o význame a užitočnosti svojej práce pre spoločnosť. Význam zjazdu bol umocnený tým, že sa konal v období vyostrejujúcej sa svetovej surovinovej krízy, čo núti aj našich geológov vážne sa zamýšľať nad tým, ako urýchlene odhaľovať a komplexnejšie využívať nové zdroje domácich nerastných surovín.

Na XX. zjazde sa zúčastnilo 405 registrovaných účastníkov, z toho 17 zahraničných (zo ZSSR, PLR, MLR, BER a Fínska).

Organizátorom zjazdu z pobočky Slovenskej geologickej spoločnosti v Košiciach treba vysloviť vreľé poďakovanie a uznanie za obetavosť, s ktorou dokázali vzorne pripraviť zjazd z organizačnej i odbornej stránky.

*Prof. RNDr. Cyril Varček, CSc.
predseda Slovenskej geologickej
spoločnosti*